Mariehamn, 04-03-2021

Riksdagens finansutskotts
skattedelegation

Skriftligt sakkunnigyttrande

Ärende: RP 18/2021 rd Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av mervärdesskattelagen, lagen om undantag för landskapet Åland i fråga om mervärdesskatte- och accislagstiftningen och 15 § i lagen om beskattningsförfarandet beträffande skatter som betalas på eget initiativ

Regeringen har till riksdagen 25.2.2021 överlämnat en proposition med förslag om ändring av mervärdesskattelagstiftningen i Finland. Bakgrunden till lagändringen är den ändring av mervärdesskattedirektivet som träder i kraft 1.7.2021, vilken innebär att momsbefrielsen vid import av försändelser av lågt värde slopas.

Enligt nuvarande EU-lagstiftning och nationell lagstiftning är kommersiella varuförsändelser med ett värde på högst 22 euro befriade från momsuppbörd vid import och även från kravet på tullklarering av mottagaren. Genom lagändringen kommer alla lågvärdesförsändelser som importeras att momsbeläggas och behöva importklareras. Förändringen har en omfattande inverkan på handeln till och från Åland, som definieras som ett tredjeterritorium i och med att landskapet inte är en del av Europeiska unionens mervärdesskatteområde. Från 1.7.2021 ska alla varuförsändelser som skickas till och från Åland importklareras och momsbeläggas, även den omfattande mängden varuförsändelser vars värde är 22 euro eller mindre. Förändringen medför en kraftigt ökad administration och kostnadsökningar för transportörer, postoperatörer och importörer av försändelser till och från Åland. Förändringen medför på grund av kravet på importklarering även en fördröjd leverans av många av dessa lågvärdesförsändelser. För Ålands del är det av yttersta vikt att den nationella lagstiftningen anpassas på ett sådant sätt att dessa försändelser kan hanteras så smidigt som möjligt, både med tanke på momsuppbörden och tullhanteringen.

Särskilda ordningar för import

Inom EU-lagstiftningen har det skapats två frivilliga särskilda ordningar för import av varor med ett värde på högst 150 euro, för att förenkla tullhanteringen och momsuppbörden vid distansförsäljning till andra än näringsidkare. I den ena ordningen, *särskild ordning för import*, sker registrering, deklaration och betalning i en enda kontaktpunkt och i den andra, *specialarrangemang för deklaration och betalning av mervärdesskatt*, kan en transportör lämna en förenklad tulldeklaration som ombud för importören och uppbära mervärdeskatten av denna.

I RP 18/2021 föreslås det att den särskilda ordningen för import ska kunna tillämpas vid distansförsäljning från Åland till Fastlandsfinland och övriga EU-länder på samma villkor som vid import

från tredjeländer till EU. Ordningen ska även vara tillämplig vid import till Åland från ett tredjeland. Distansförsäljning till Åland från Fastlandsfinland och andra EU-länder faller dock enligt RP 18/2021 utanför tillämpningsområdet för den särskilda ordningen för import.

Det är nödvändigt att i den nationella moms- och tullagstiftningen säkerställa att även lågvärdesförsändelser, som är föremål för distansförsäljning från EU:s mervärdesskatteområde till Åland, kan hanteras på ett sätt som undviker förseningar och omfattande administration. För distansförsäljning mellan Åland och Fastlandsfinland är *den fortsatta möjligheten för näringsidkare att registrera sig hos Tullen som skattegränskund, och därmed nyttja den längre deklarations- och betalningstid som stadgas i 22 § i undantagslagen för Åland, därför en förutsättning för en fortsatt fungerande näthandel till och från Åland.* Denna ordning underlättar på ett betydande sätt för åländska privatpersoner att beställa varor från fastländska e-handelsföretag och gynnar följaktligen också finsk e-handel.

Specialarrangemanget för deklaration och betalning av skatt kommer enligt lagförslaget att kunna tillämpas vid importer till Åland från tredjeländer, Fastlandsfinland och övriga EU-länder samt från Åland till EU:s mervärdesskatteområde. Specialarrangemanget erbjuder dock inga förenklingar vad gäller tullhanteringen vid importen av lågvärdesförsändelser. Det är helt frivilligt för transportören att tillämpa specialarrangemanget och om transportören så väljer, kommer denna att uppbära en avgift från importören för tullhanteringen. Då ordningen i praktiken förutsätter att mervärdesskatten ska uppbäras av importören före överlåtelsen samt att importören ska ge transportören en fullmakt att sköta importklareringen av varje försändelse, kommer försändelsens leverans att fördröjas. Specialarrangemanget erbjuder enligt Åland Posts mening ingen verklig förenkling vad gäller hanteringen av varuförsändelser som importeras från övriga EU till Åland.

Tidningar och tidskrifter

Avsaknaden av verkliga förenklingar beträffande momsuppbörden för och tullhanteringen av lågvärdesförsändelser i den nationella lagstiftningen, särskilt från EU:s mervärdesskatteområde till Åland, kommer på ett betydande sätt att fördröja leveranstiden och öka arbetsbördan och kostnaderna för hanteringen av sådana försändelser. Förändringen blir särskilt påtaglig för sådana typer av försändelser som till sin natur har ett lågt värde, såsom tidningar och tidskrifter, men även brevförsändelser och andra försändelser innehållande till exempel dokument, SIM-kort och bankkort.

Importen av tidningar och tidskrifter till Åland blir särskilt problematisk med tanke på möjligheten för privatpersoner att tillgå dagsfärska nyheter samt tryggandet av yttrandefriheten. Då tidningar och tidskrifter till sin natur är regelbundet återkommande försändelser och transportören inom ramen för specialarrangemanget kommer uppbära en tullhanteringskostnad per försändelse, blir det för många åländska privatpersoner ekonomiskt ohållbart att prenumerera på tidningar och tidskrifter från utanför Åland. Det finns visserligen en möjlighet för säljaren att sköta importen till Åland och därefter göra en vidareförsäljning inom Åland till den åländska prenumeranten. I praktiken är det osannolikt att en

utländsk säljare utnyttjar den möjligheten om antalet åländska prenumeranter är lågt och då avdrag inte kan göras för mervärdesskatten på import om denna inte är momsregistrerad i Finland.

En fortsatt befrielse från mervärdesskatt vid import av tidningar och tidskrifter till Åland kan därför motiveras med hänvisning till likvärdighetsprincipen, då detta skulle kompensera åländska prenumeranter för de merkostnader, i form av tullhanteringskostnader, som det nya kravet på importdeklaration för lågvärdesförsändelser medför. Även om importdeklaration ska lämnas även vid införsel av skattefria varor, kan hanteringen förenklas och leveransen påskyndas då ingen mervärdesskatt behöver uppbäras av importören inom ramen för specialarrangemanget innan överlåtelsen.

Åland Post står till förfogande för att besvara eventuella frågor i ärendet.

Åland Post Ab,

Josephine Thörnroos
Compliance Officer

Telefon +358 (0)18 636 622
E-post: josephine.thornroos@alandpost.com